

Niekonwencjonalne rozwiązania w samodziałowych konstrukcjach broni palnej – pistolet kal. 15 mm z elektrycznym układem inicjującym

st. asp. mgr inż. Sebastian Świtoń

Laboratorium Kryminalistyczne Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu

ORCID 0009-0008-6822-5122

e-mail: sebastian.switon@po.policja.gov.pl

Streszczenie

Przedmiotem badań przeprowadzonych w Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu, opisanych w niniejszym opracowaniu był pistolet kal. 15 mm wykonany w sposób samodziałowy, którego konstrukcja wykazywała cechy nietypowego połączenia podzespołów mechanicznych oraz elektrycznych.

Słowa kluczowe: pistolet samodziałowy, inicjacja elektryczna, wytwarzanie broni.

Wprowadzenie

Dynamiczny rozwój technologii oraz coraz łatwiejsza dostępność do różnorodnych podzespołów powodują, że przedmiotem badań biegłych z zakresu badań broni i balistyki coraz częściej będą stawać się urządzenia odbiegające od klasycznych rozwiązań stosowanych w konstrukcjach broni palnej. W takich przypadkach zasadnicze znaczenie ma nie tylko dokładne poznanie budowy badanego przedmiotu, lecz przede wszystkim ustalenie jego właściwości użytkowych, co ma na celu pomóc w udzieleniu odpowiedzi na podstawowe pytanie tj.: czy przekazany do badań przedmiot posiada cechy broni palnej, spełniając tym samym ustawowe jej znamiona (Ustawa o broni i amunicji, 2024, art. 7 ust. 1).

Opis przypadku

Dostarczony do badań przedmiot, wyglądem przypominający pistolet, posiadał metalową lufę o średnicy wewnętrznej 15 mm, osadzoną w szkielecie oraz zamku, które pochodziły od pistoletu pneumatycznego produkcji chińskiej (ryc. 1).

Ryc. 1. Pistolet kal. 15 mm wytworzony w sposób samodziałowy

Elementy te zostały poddane prostym modyfikacjom mechanicznym, skutkiem których było dostosowanie ich do osadzenia lufy oraz elektrycznego układu miotająco-inicjującego. W tylnej części lufy badanego pistoletu znajdowało się wyprofilowane kolanko wraz z nakręconą nakrętką ustawioną pod kątem 90° względem osi przewodu lufy, w którym zamontowany był element inicjujący. Całość opisanej konstrukcji została

zespólna z wykorzystaniem tworzywa o strukturze przypominającej silikon. Takie połączenie opisywanej konstrukcji uniemożliwiało rozłożenie badanego pistoletu, tak więc pełna ocena zastosowanych rozwiązań konstrukcyjnych wymagała wykorzystania badań z zastosowaniem technologii rentgenograficznej (ryc. 2).

Ryc. 2. Pistolet kal. 15 mm wytworzony w sposób samodzielnego – zdjęcie RTG

Analiza opisywanej konstrukcji wskazywała, iż zastosowane do budowy podzespoły nie zostały dobrane przypadkowo, cechy ich budowy wskazywały, iż pierwotnie stanowiły one elementy, początkowo nieustalonego, urządzenia technicznego. W toku dalszych badań oraz analiz jego budowy wykazano, iż elementy te były zmodyfikowanymi podzespołami stosowanymi w pirotechnicznych napinaczach pasów bezpieczeństwa, czyli elementami konstrukcyjnymi, które w powszechnym zastosowaniu kojarzone są z branżą motoryzacyjną, a nie z częściami stosowanymi w konstrukcji broni palnej. W chwycie opisywanego pistoletu znajdował się sprawny element zasilający – bateria, natomiast przy kabłąku, w miejscu gdzie powinien znajdować się język spustowy, zamontowany został przycisk tzw. monostabilny pełniący funkcję wyzwalacza impulsu elektrycznego, który miał za zadanie zainicjować strzał. Zakończone wtyczką przewody elektryczne, które były wyprowadzone ze szkieletu, umożliwiały połączenie układu zasilającego z elementem inicjującym umieszczonym we wkładzie od pirotechnicznego napinacza pasów. W przewodzie lufy badanego pistoletu osadzony był kulisty stalowy pocisk o średnicy 12,6 mm i masie 8,33 g, który był dodatkowo owinięty fragmentem folii pełniącej funkcję tzw. fletucha, stosowanego m.in. w broni palnej czarnoprochowej. Dodatkowo w przewodzie lufy opisywanego pistoletu stwierdzono obecność osadu, którego część zebrano i poddano działaniu odczynnika Griess'a. Powyższe badania chemiczne nie wykazały w zebranym osadzie obecności związków azotynowych.

Próba sprawnościowa

Z uwagi na brak możliwości jednoznacznej kategoryzacji badanego pistoletu wyłącznie na podstawie ustalonych cech konstrukcji konieczne było wykonanie próby mającej na celu stwierdzenie czy opisany

przedmiot jest zdolny do miotania pocisku. Badania sprawności technicznej, ze względów bezpieczeństwa, przeprowadzono z wykorzystaniem stanowiska umożliwiającego zdalne oddanie strzału. Pistolet do prób załadowano w taki sam sposób w jakim został on przekazany do badań. Do lufy badanego pistoletu wprowadzono opisany wcześniej pocisk owinięty w skrawek folii. Z uwagi na konieczność zdalnego zainicjowania strzału układ inicjujący podłączono do zewnętrznego źródła zasilania nie zamykając obwodu elektrycznego. Następnie do obwodu przyłożono prąd o napięciu, którego wartość odpowiadała napięciu ogniwa elektrycznego, jakie zostało wykorzystane w opisywanej konstrukcji. Wynik próby był pozytywny, nastąpiło zainicjowanie strzału, które zakończyło wystrzeleniem z przewodu lufy opisywanego pistoletu pocisku, który raził cel znajdujący się w odległości ponad dwóch metrów od jej wylotu. Po zakończonej próbie stwierdzono, iż zastosowany w konstrukcji pistoletu element pirotechniczny, pochodzący od napinaczy pasów, nie nadawał się do ponownego wykorzystania, tak więc oddanie kolejnego strzału wymagałoby jego wymiany na nowy – niestrzelony oraz ponownego załadowania pocisku.

Wnioski

Podsumowując należy stwierdzić, iż opisany przypadek obrazuje, że nietypowe rozwiązania konstrukcyjne, wykorzystujące elementy innych przedmiotów, mogą prowadzić do wytworzenia urządzeń spełniających ustawowe znamiona broni palnej. Ocena takich konstrukcji wymaga kompleksowego podejścia obejmującego analizę ich budowy, zakładanego sposobu działania oraz przeprowadzenie dobrze przemyślanych i kontrolowanych prób sprawnościowych. Należy pamiętać, iż w praktyce badań konstrukcji samodzielnymi biegły niejednokrotnie dysponuje możliwością wykonania tylko jednej próby sprawnościowej, tak jak miało to miejsce w opisywanym przypadku.

Źródło rycin: autor

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz.U. z 2024 r. poz. 485 t.j. ze zm.)